

FOSSAR MARKAÐIR HF. – VIÐSKIPTASKILMÁLAR VERÐBRÉFAVIÐSKIPTA

1. Um viðskiptaskilmála, gildissvið þeirra og tilgang

- 1.1. Viðskiptaskilmálar þessir gilda um verðbréfavíðskipti Fossa markaða hf., kt. 660907-0250, (hér eftir „Fossar“) og viðskiptavinar. Aðsetur Fossa, er að Seljavegi 2, 101 Reykjavík. Fossar hafa starfsleyfi sem verðbréfafyrirtæki, sem veitt er af Fjármálaeftirlitinu og sætir eftirliti þess samkvæmt lögum nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Félagið sinnir einkum fagfjárfestum. Almennar upplýsingar um Fossa má nálgast á heimasíðu félagsins og upplýsingar um fjárhagslegan styrkleika má nálgast á heimasíðu Fjármálaeftirlitsins.
- 1.2. Til verðbréfavíðskipta í skilningi gr. 1.1. telst m.a. móttaka og miðlun fyrirmæla frá viðskiptavini um einn eða fleiri fjármálagerninga, framkvæmd fyrirmæla fyrir hönd viðskiptavinar, fjárfestingarráðgjöf, varsla og stjórnun í tengslum við einn eða fleiri fjármálagerninga fyrir reikning viðskiptavinar, veiting lánsheimilda, ábyrgða eða lána til viðskiptavinar þannig hann geti átt víðskipti með einn eða fleiri fjármálagerninga ef Fossar koma að víðskiptunum sem lánveitandi, gjaldeyrisþjónusta sem liður í fjárfestingarþjónustu og þjónusta í tengslum við undirliggjandi eignir afleiðusamninga, sbr. 1. og 2. mgr. 1. gr. laga nr. 108/2007 um verðbréfavíðskipti.
- 1.3. Viðskiptaskilmálum þessum er m.a. ætlað að lýsa því sambandi sem er á milli Fossa og viðskiptavinar vegna verðbréfavíðskipta, hvernig samningar og boðskipti fara fram, hvaða kröfur Fossar setja um tryggingar fyrir víðskiptum og við hvaða aðstæður Fossum er heimilt að loka samningum og gjaldfella lán.
- 1.4. Skilmálunum er einnig ætlað að undirstrika að viðskiptavinur hafi gert sér grein fyrir eðli þeirra verðbréfavíðskipta og þjónustu sem falla undir skilmálana og þeirri áhættu sem þeim fylgir. Viðskiptavinur er hvattur til að kynna sér gildandi lög og reglur á hverjum tíma, svo sem lög nr. 108/2007 um verðbréfavíðskipti, lög nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og reglugerð nr. 995/2007 um fjárfestavernd og víðskiptahætti fjármálafyrirtækja.

Fossar hafa sett sér reglur um fjárfestavernd og víðskiptahætti sem eru aðgengilegir á heimasíðu félagsins. Á heimasíðunni má einnig finna aðrar verklagsreglur varðandi verðbréfavíðskipti, s.s. um hagsmunaárekstra og bestu framkvæmd víðskiptafyrirmæla.

- 1.5. Vilji viðskiptavinur kvarta undan þjónustu Fossa getur hann beint kvörtun til félagsins, en nánari upplýsingar um meðferð kvartana er að finna í verklagsreglum félagsins um meðferð kvartana og ábendinga sem finna má heimasíðu Fossa.
- 1.6. Með staðfestingu sinni á sérstakt samþykki form samþykkir viðskiptavinur skilmála þessa og skuldbindur sig til að lúta þeim í verðbréfavíðskiptum sínum við Fossa. Sé viðskiptavinur lögaðili skal þar til gert samþykki form undirritað af prókúruhafa eða í samræmi við firmaritun viðskiptavinar eftir því hver er atvinnustarfsemi viðskiptavinar og reglur viðskiptavinar um heimild til að skuldbinda hann. Með framangreindri undirritun staðfestir viðkomandi aðili að hann hafi fullt umboð til að skuldbinda viðskiptavin á grundvelli skilmála þessara og samninga gerðra á grundvelli þeirra.
- 1.7. Sé ósamræmi milli samningsskilmála þessara og samnings sem gerður er sérstaklega á grundvelli þeirra, skulu ákvæði þess samnings ganga fram, nema annað sé sérstaklega tekið fram. Samningsskilmálar þessir eru staðlaðir og er almennt ekki vikið frá þeim vegna einstakra víðskiptavina. Hvers konar áritanir, útstrikunir, viðbætur eða aðrar breytingar, sem viðskiptavinur kann að gera einhliða á skilmálunum, hafa ekkert gildi gagnvart Fossum.

2. Heimild til að gefa víðskiptafyrirmæli

- 2.1. Áður en til víðskiptasambands er stofnað skal víðskiptavinur, í tilviki lögaðila, senda Fossum lista yfir þá einstaklinga sem heimild hafa til að gefa Fossum víðskiptafyrirmæli og á hvaða grundvelli þeir hafa það. Viðeigandi umboð skulu send Fossum og skal víðskiptavinur tryggja að víðskiptafyrirmæli séu einungis gefin af einstaklingum sem hafa fullnægjandi heimild til þess að skuldbinda lögaðilann, hvort heldur sem

prókúruhafar eða samkvæmt sérstöku umboði. Viðskiptavinur lýsir því yfir að Fossar hafi fulla heimild til þess að eiga viðskipti samkvæmt fyrirmælum frá prókúruhafa eða umboðsmanni viðskiptavinar og gera ráðstafanir í samræmi við slík fyrirmæli, allt þar til Fossar hafa fengið skrifleg fyrirmæli frá viðskiptavini um að prókúruumboð eða umboð umboðsmanns hafi verið afturkallað eða því verið breytt.

- 2.2. Viðskiptavinur skuldbindur sig til að tilkynna Fossum án tafar ef breytingar verða á útgefnu umboði sem afhent hefur verið Fossum. Ennfremur skuldbindur viðskiptavinur sig, sé hann lögaðili, til að tilkynna Fossum þegar í stað ef breytt er um firmaritun, framkvæmdastjórn og/eða prókúruhafa, ef tilgangi lögaðila er breytt sem og ef einhverjar breytingar verða á starfsemi lögaðila sem geta haft áhrif á samninga milli aðila.

3. Upplýsingagjöf viðskiptavinar

- 3.1. Samkvæmt lögum nr. 108/2007 um verðbréfavíðskipti ber Fossum skylda til að flokka viðskiptavini sína í tiltekna flokka út frá reynslu þeirra, eðli og fjárhagslegum styrkleika.
- 3.2. Viðskiptavinur samþykkir að Fossar byggi að meginstefnu til mat sitt á viðskiptavini á eðli viðskiptavinar og/eða þeim þeim upplýsingum sem viðskiptavinur útvegar og að Fossar muni ekki framkvæma sjálfstæða rannsókn á högum viðskiptavinar umfram það sem fram kemur í þeim gögnum sem viðskiptavinur hefur skilað.
- 3.3. Viðskiptavini er einnig ljóst að Fossar geta hugsanlega ekki veitt honum umbeðna fjármálaþjónustu ef viðskiptavinur veitir ekki réttar eða fullnægjandi upplýsingar.

4. Áhætta

- 4.1. Viðskiptavini er ljóst að fjárfesting og viðskipti með fjármálagerninga eru áhættusöm í eðli sínu. Viðskiptavini er bent á að varhugað er að skuldbinda sig með samningi eða eiga viðskipti án þess að hafa fullan skilning á eðli og umfangi áhættunnar sem í því felst. Viðskiptavini er ráðlagt að miða fyrirhugaða fjárfestingu út frá þekkingu og reynslu sinni í tengslum við fjármálagerninga, fjárhagsstöðu sína og fjárfestingamarkmið.
- 4.2. Með samþykki skilmála þessara lýsir viðskiptavinur því yfir að hann hafi, með fullnægjandi hætti, kynnt sér þá áhættu sem fylgir þeim verðbréfavíðskiptum sem hann óskar eftir að Fossar framkvæmi fyrir sig og/eða fyrir sína hönd og gera Fossar ráð fyrir því að viðskiptavinur kynni sér áhættu og eðli þeirra fjármálagerninga sem um ræðir áður en stofnað er til viðskipta.
- 4.3. Yfirlit yfir áhættu sem fylgir þeim verðbréfavíðskiptum og fjármálagerningum sem viðskiptavinum Fossa stendur til boða er að finna á heimasíðu Fossa. Viðskiptavinur getur jafnframt óskað eftir að fá yfirlitið sent til sín með bréfpósti.

5. Framkvæmd verðbréfavíðskipta

Almennt:

- 5.1. Fossar geta veitt viðskiptavini þá þjónustu sem starfsleyfi félagsins heimilar hverju sinni.
- 5.2. Viðskiptafyrirmæli skulu hafa að geyma þær upplýsingar sem þarf til að Fossum sé mögulegt að framkvæma þau. Viðskiptafyrirmæli geta borist hvort heldur sem er skriflega eða munnlega. Viðskiptavini er heimilt að senda viðskiptafyrirmæli til Fossa með tölvupósti, símbréfi, í gegnum hljóðritaðan borðsíma eða í gegnum Skype for Business. Fossar geta ekki tekið á móti viðskiptabeidnum í gegnum síma sem ekki er hljóðritaður. Skrifleg beiðni um viðskipti telst móttækin þegar hún er lesin af starfsmanni Fossa. Beiðni um viðskipti er skuldbindandi fyrir viðskiptavin frá þeim tíma sem hún er móttækin af Fossum nema um annað sé sérstaklega samið.
- 5.3. Þegar Fossar taka við viðskiptafyrirmælum frá viðskiptavini, eða þeim er komið á framfæri fyrir hönd viðskiptavinar, eða þegar viðskipti fara fram munu Fossar annast viðskiptin í samræmi við verklagsreglur

félagsins um bestu framkvæmd viðskiptafyrirmæla og í samræmi við flokkun viðskiptavinar. Verklagsreglur um bestu framkvæmd viðskiptafyrirmæla og ákvæði skilmála þessara þar um eiga þó ekki við um þau viðskipti viðskiptavina sem flokkaðir eru sem viðurkenndir gagnaðilar nema þeir hafi sérstaklega óskað eftir því. Viðskiptavini er frjálst mæla sérstaklega fyrir um tiltekna framkvæmd viðskiptafyrirmæla. Fossum ber þá að leitast við að veita þjónustu í samræmi við þau fyrirmæli viðskiptavinar.

- 5.4. Fossar staðfesta samninga einhliða með tilkynningu á varanlegum miðli, nema viðskiptavinur óski sérstaklega eftir að fá staðfestingu senda með bréfpósti.
- 5.5. Viðskiptavinur skuldbindur sig til að samþykkja samninga við Fossa innan tveggja daga frá því að samningur komst á með undirritun sinni eða með samþykki á varanlegum miðli. Ef viðskiptavinur gerir ekki athugasemd við efni samnings innan tveggja daga er Fossum heimilt að telja samninginn samþykktan af hálfu viðskiptavinar, líkt og undirritaður væri. Ef viðskiptavinur gerir athugasemd, skal beiðni hans, þ.m.t. upptaka í síma, samskipti í gegnum Skype for Business eða tölvupóstur gilda sem sönnun fyrir skilmálum viðskipta.
- 5.6. Viðskiptavinur á ekki einhliða kröfu gagnvart Fossum um að einstök verðbréfi viðskipti séu framkvæmd á grundvelli skilmála þessara. Samþykki starfsmanna Fossa þarf fyrir framkvæmd allra viðskipta og geta Fossar einhliða fallist á eða hafnað beiðni um viðskipti. Þá er Fossum jafnframt heimilt að takmarka fjölda og fjárhæð þeirra viðskipta sem félagið samþykkir að annast. Viðskiptavini er þannig ljóst og staðfestir með samþykki sínu að Fossum er heimilt að neita um einstök viðskipti og að efni einstakra viðskipta og samninga, þ.m.t. skuldsetning viðskiptavinar ef við á, getur verið mismunandi eftir félögum, mörkuðum og markaðsaðstæðum. Í því felst einnig að Fossum er ávallt einhliða heimilt að hafna beiðni viðskiptavinar um gerð nýs eða endurnýjun samnings án frekari skýringa.
- 5.7. Fossar hafa ennfremur einhliða heimild til að krefjast allra þeirra gagna, upplýsinga eða trygginga sem Fossar telja fullnægjandi fyrir viðskiptum. Fossar hafa og einhliða heimild til að meta hvort framlögð gögn, upplýsingar og/eða tryggingar teljast fullnægjandi.
- 5.8. Fossar veita viðskiptavinum sínum ekki persónulega fjárfestingarráðgjöf nema sérstaklega sé óskað eftir því. Almennar upplýsingar um markaðsaðstæður og gengisþróun hverju sinni telst ekki vera persónuleg ráðgjöf til viðskiptavina nema það sé sérstaklega tekið fram. Fossar ábyrgjast ekki að almennar upplýsingar sem Fossar veita séu til hagsbóta fyrir viðskiptavin.

Kaup viðskiptavina á fjármálagerningum:

- 5.9. Viðskiptavinur skuldbindur sig til að eiga, á uppgjörstegi, innstæðu á skuldfærslureikningi sínum hjá Fossum, eða þeim reikningi sem hann vísar til, sem nemur kaupverði fjármálagerninga auk kostnaðar og hvers konar skatta. Fossum er heimilt að kanna hvort viðskiptavinur hafi næga innstæðu á reikningi sínum til lúkningar viðskiptum eða að vörslureikningur hafi að geyma fjármálagerning sem þá skal tekinn til hliðar til lúkningar viðskiptum.
- 5.10. Greiðsla telst hafa borist Fossum þegar hún verður aðgengileg félaginu á bankareikningi þess. Fari uppgjör ekki fram á uppgjörstegi vegna ófullnægjandi innstæðu á skuldfærslureikningi er um verulega vanefnd að ræða og er Fossum þá m.a. heimilt að ráðstafa keyptum fjármálagerningi eða öðrum þeim fjármálagerningum sem viðskiptavinur varslar hjá Fossum upp í skuldina á viðeigandi markaðskjörum, Fossum að kostnaðarlausu. Viðskiptavinur ábyrgist að greiða þann mismun sem út af stendur og allan kostnað Fossa af sölunni og vanefndunum.
- 5.11. Yfirfærsla réttinda yfir fjármálagerningi til viðskiptavinar skal framkvæmd og skráð af Fossum í samræmi við eðli fjármálagernings og í samræmi við ákvæði gildandi laga nr. 131/1997 um rafræna eignaskráningu verðbréfa og reglugerðir sem settar hafa verið á grundvelli þeirra laga nema lög, reglur, eðli fjármálagernings eða sérstakur skriflegur samningur kveði á um annað. Fossar koma í slíkum tilvikum fram sem reikningsstofnun gagnvart viðskiptavini í skilningi þeirra laga.
- 5.12. Í þeim tilvikum þar sem fjármálagerningur fer í vörslu þriðja aðila í kjölfar kaupa, hvort sem hann er rafrænn eða á pappírformi, skal viðskiptavinur sjálfur gefa slíkum aðila fyrirmæli og skal viðskiptavinur

þá sjálfur bera ábyrgð á yfirfærslu réttinda.

Sala viðskiptavina á fjármálagerningum:

- 5.13. Með samþykki skilmála þessara veitir viðskiptavinur Fossum umboð til að gera þær ráðstafanir sem nauðsynlegar eru til þess að framselja fjármálagerninga í sínu nafni, sem tilgreindir eru í viðskiptafyrirmælum viðskiptavinar, í samræmi við ákvæði laga og reglna um skráningu og framsal verðbréfa og annarra fjármálagerninga þannig eigi sé þörf á atbeina viðskiptavinar. Neiti viðskiptavinar um slíka ráðstöfun er Fossum heimilt að leita til sýslumanns eða héraðsdóms til að framkvæma það sem viðskiptavinur sinnir ekki.
- 5.14. Óski viðskiptavinur eftir sölu á fjármálagerningi sem er í vörslum viðskiptavinar sjálfs eða þriðja manns er viðskiptavininn skyldur að tryggja að umræddur fjármálagerningur berist Fossum til vörslu eins fljótt og auðið er en í öllu falli áður en viðskipti skulu gerð upp. Fjármálagerningur telst afhentur Fossum þegar hann er aðgengilegur félaginu til ráðstöfunar. Fossar eiga rétt á staðfestingu þess efnis að viðskiptavinur sé eigandi eða geti afhent umræddan fjármálagerning.
- 5.15. Í þeim tilvikum þar sem Fossar hafa ekki fengið nauðsynlegan ráðstöfunarrétt yfir fjármálagerningi þegar uppgjör á að fara fram skulu Fossar hafa fullt og ótakmarkað umboð til að kaupa fjármálagerning á markaðskjörum eða taka að láni viðeigandi fjármálagerning á markaðskjörum í því skyni að annast viðskipti og gera þau upp við kaupanda fjármálagernings, í samræmi við upphafleg fyrirmæli frá viðskiptavini. Viðskiptavinur ábyrgist að framangreindar ráðstafanir séu algjörlega skaðlausar fyrir Fossa og að hann greiði allan kostnað, þóknanir og útgjöld tengd slíkum viðskiptum. Fossum er heimilt en aldrei skyldu að grípa til ráðstafana samkvæmt þessari málsgrein.
- 5.16. Viðskiptavinur skal bæta Fossum það tjón sem hlýst af töfum vegna afhendingar fjármálagerninga, þar á meðal vegna sekta sem viðkomandi viðskiptavettvangur, opinber aðili eða annar þriðji aðili kann að leggja á Fossa eða vegna krafna annarra aðila sem kunna að eiga bótarétt á hendur Fossum í kjölfar vanefnda viðskiptavinar á skyldum sínum.

Afturköllun fyrirmæla um viðskipti, óskýr fyrirmæli og viðskipti sem falla niður:

- 5.17. Viðskiptavinur veitir Fossum ótakmarkaða heimild til að ákveða að eigin mati, án samráðs við viðskiptavin og án nokkurrar ábyrgðar af hálfu Fossa, að fara ekki að eða hætta við að fara að viðskiptafyrirmælum:
- 5.17.1. ef slík fyrirmæli eru felld niður eða stöðvuð af viðkomandi markaði (kauphöll, skipulegum verðbréfamarkaði eða markaðstorgi fjármálagerninga); eða
- 5.17.2. ef sýnt þykir að tilboði er ætlað að hafa óeðlileg áhrif á verðmyndun í viðskiptakerfi viðkomandi kauphallar, tilboðið hefur engan viðskiptalegan tilgang eða er ætlað að teyfa eða koma í veg fyrir aðgang annarra aðila að viðskiptakerfinu; eða
- 5.17.3. ef Fossar telja að eigin mati, að fyrirmæli um viðskipti séu óskýr, ófullnægjandi, varhugaverð, stangist á við önnur fyrirmæli eða séu bersýnilega röng vegna villu/mistaka af hálfu Fossa, viðskiptavinar eða mótaðila í viðskiptum; eða
- 5.17.4. ef tæknilegar truflanir í viðskipta- og/eða uppgjörskerfum geta að mati Fossa komið í veg fyrir að viðskiptin fari eðlilega fram; eða
- 5.17.5. ef viðskiptavinur brytur gegn lögum eða reglum viðkomandi markaðar; eða
- 5.17.6. ef markaðsaðstæður breytast frá þeim tíma er viðskiptavinur sendir eða gefur fyrirmæli um viðskipti og ekki er hægt að verða við þeim.
- 5.18. Beiðni um viðskipti eða önnur fyrirmæli viðskiptavinar til Fossa eru á ábyrgð viðskiptavinar. Ef beiðni um viðskipti er gefin munnlega, s.s. í síma, hefur viðskiptavinur sönnunarbyrði fyrir því að beiðni hafi verið send, að starfsfólk Fossa hafi farið út fyrir fyrirmælin eða tekið ákvarðanir sem ekki hafi verið gefin munnleg fyrirmæli um.
- 5.19. Verði viðskiptavinur þess var að hann hafi gefið fyrirmæli, sem eru röng eða ófullkomin eða ekki í samræmi við ætlun hans, skuldbindur viðskiptavinur sig til að tilkynna Fossum það þegar í stað og veitir viðskiptavinur þá félaginu fullt umboð og sjálfðæmi til að meta hvort mögulegt sé að afturkalla fyrirmæli um viðskipti á viðkomandi markaði eða viðskiptavettvangi.

- 5.20. Viðskiptavinur ber alla ábyrgð og áhættu á því að viðskiptafyrirmæli berist Fossum með fullnægjandi hætti. Séu fyrirmæli viðskiptavinar óskýr eða ófullnægjandi áskilja Fossar sér fullan rétt til, án nokkurrar bótaábyrgðar, að neita að annast viðskiptin uns viðskiptavinur hefur lagfært fyrirmælin, gefið á þeim skýringar eða breytt þeim á þann hátt að Fossar telji þau fullnægjandi eða fara að fyrirmælunum eins og Fossar telja að skilja beri þau í góðri trú. Viðskiptavinur samþykkir að taka fulla ábyrgð á öllu tjóni sem Fossar kunna að verða fyrir vegna viðleitni til að fara að fyrirmælum af ofangreindu tagi.

6. Varðveisla fjármálagerninga, fjármuna viðskiptavina og safnskráning

- 6.1. Við yfirferlu eigna til Fossa eða við stofnun viðskipta við Fossa er vörslureikningur opnaður í nafni viðskiptavinar á grundvelli þessara skilmála og samnings um vörslureikning, nema samkomulag sé um annað. Fossar, eða félag sem Fossar útvista vörsluþjónustu til, munu gegna hlutverki vörsluaðila í samræmi við ákvæði þessara skilmála og samnings um vörslureikning. Fossar skulu tryggja að eignir viðskiptavinar séu aðgreindar frá eignum Fossa og tryggja, eftir bestu getu, að þeim sé haldið frá kröfuhöfum Fossa.
- 6.2. Um vörslu Fossa á fjármálagerningum viðskiptavinar gilda ákvæði þessara skilmála og samnings um vörslureikning milli viðskiptavinar og Fossa.
- 6.3. Viðskiptavinur samþykkir að Fossum sé heimilt að nota þjónustu og að varðveita fjármálagerninga og fjármuni viðskiptavinar hjá þriðja aðila, s.s. öðru fjármálaþyrntæki eða uppgjörsaðila, enda séu eignir viðskiptavinar varðveittar á sérstökum reikningi Fossa sem stofnaður er fyrir hönd viðskiptavinar eða á safnreikningi Fossa hjá þriðja aðila. Um ábyrgð Fossa vegna aðgerða eða aðgerðarleysis þriðja aðila fer samkvæmt viðeigandi gildandi lögum, reglum og reglugerðum.
- 6.4. Viðskiptavinur staðfestir og samþykkir að Fossum sé heimilt að varðveita fjármálagerninga viðskiptavinar á sameiginlegum reikningi í nafni Fossa hjá þriðja aðila, að fullnægðum skilyrðum safnskráningar, sbr. 12. gr. laga nr. 108/2007 og reglugerðar sem sett er á grundvelli laganna. Þá staðfestir viðskiptavinur að honum er ljóst að Fossum er skylt að veita Fjármálaeftirlitinu upplýsingar samkvæmt reglugerð nr. 706/2008, um safnskráningu og varðveislu fjármálagerninga á safnreikningi. Safnskráning felur í sér þá þjónustu Fossa að halda utan um eignir viðskiptavina sinna á eigin reikningi (safnreikningi) og taka við greiðslum fyrir hönd viðskiptavina frá einstökum útgefendum verðbréfa. Helstu réttaráhrif safnskráningar eru:
- 6.4.1. Komi til þess að bú fjármálaþyrntækis sé tekið til gjaldþrotaskipta eða farið sé fram á greiðslustöðvun, slit þyrntækisins eða sambærilegar ráðstafanir getur viðskiptavinur á grundvelli þeirrar skrár tekið fjármálagerninga sína út af safnreikningi, enda sé ekki ágreiningur um eignarhald viðskiptavinarins. Ágreiningur um eignarhald getur hins vegar orðið til þess að réttindi tapast.
- 6.4.2. Fjármálagerningar sem skráðir eru á safnreikningi njóta ekki atkvæðisréttar á hluthafafundum.
- 6.4.3. Viðskiptavinur verður ekki skráður í hluthafaskrá viðkomandi félags. Arður eða önnur réttindi sem koma frá félaginu fara inn á safnreikning Fossa og eru síðan skráð sem eign viðskiptavinar samkvæmt safnskrá Fossa.
- 6.4.4. Eignarhlutur í safnskráningu lýtur að öðru leyti sömu réttindum og skyldum og almennt gilda, svo sem varðandi flöggunarskyldu.
- 6.5. Viðskiptavinir Fossa kunna að óska eftir viðskiptum með fjármálagerninga sem skráðir eru utan Evrópska efnahagssvæðisins. Í slíkum tilvikum kunna eignir viðskiptavinar, hvort heldur sem eru á eigin reikningi viðskiptavinar eða safnreikningi Fossa, að falla undir löggjöf sem er utan lögsagnarumdæmis Evrópska efnahagssvæðisins sem getur leitt til annarrar réttarstöðu viðskiptavinar.
- 6.6. Fossum er heimilt að synja viðskiptavini um framkvæmd greiðslu af vörslureikningi hans ef viðskiptavinur skuldar gjöld eða þóknarir vegna veittrar þjónustu eða ef sýnt þykir að Fossar kunni að eiga skuldajöfnunarrétt við innstæðu viðskiptavinar. Þá er Fossum heimilt að synja viðskiptavini um framkvæmd greiðslu af vörslureikningi ef grunur leikur á um misnotkun reikningsins eða sýnt þykir að viðskiptavinur kunni að vera ógreiðslufær ef greiðslan er framkvæmd. Fossar tilkynna viðskiptavini svo fljótt sem verða má um slíka synjun.

7. Haldsréttur

- 7.1. Fossar hafa haldsrétt í þeim fjármálagerningum sem eru á vörslureikningi viðskiptavinar fyrir öllum greiðslum sem Fossar kunna að eiga rétt á frá viðskiptavini og eru gjaldfallnar.

8. Skuldfærsla reikninga og gjaldtaka

- 8.1. Ef krafa er ekki gerð upp á gjalddaga, eða eftir atvikum á gjaldfellingardegi, er Fossum heimilt að skuldfæra reikning viðskiptavinar hjá Fossum í þeim gjaldmiðli sem krafan er í og gera þannig upphaflegu kröfuna upp. Gjalddagi ákvarðast ýmist samkvæmt samningi eða uppgjörsvenju. Hið sama gildir um reikninga viðskiptavinar sem Fossar hafa stofnað hjá þriðja aðila vegna verðbréfavíðskipta viðskiptavinar.
- 8.2. Fossar áskilja sér þóknunir og gjöld fyrir veitta þjónustu í samræmi við verðskrá Fossa eins og hún er á hverjum tíma. Fossar áskilja sér rétt til að birta viðskiptavini nýjar upplýsingar um þóknunir og gjöld á heimasíðu sinni. Gjöld og þóknunir skal greiða þegar þess er krafist og telst sá dagur gjalddagi sé ekki um annað samið. Með staðfestingu á skilmálum þessum fellst viðskiptavinur á slíka gjaldtöku og heimilar jafnframt að reikningur hans sé skuldfærður vegna þeirra.
- 8.3. Á grundvelli haldsréttar síns í eignasafni viðskiptavinar geta Fossar selt einstaka fjármálagerninga viðskiptavinar á markaði, beitt skuldajöfnuði og ráðstafað söluandvirðinu til greiðslu þóknunar og annars kostnaðar.
- 8.4. Viðskiptavinur skal greiða öll opinber gjöld eða skatta sem lögð kunna að vera á samninginn eða greiðslur samkvæmt honum, Fossum að skaðlausu. Ef erlend bréf bera stimpilgjald bætist það á upphafsþóknun viðskiptavinar.

9. Samruni félaga, breyting á tilgangi o.fl.

- 9.1. Ef viðskiptavinur er lögaðili og taki hann ákvörðun um að sameinast öðru félagi eða félögum, skipta félaginu upp í fleiri sjálfstæð félög, breyta starfsemi sinni þannig að þörf verði á breytingum á tilgangi félags í samþykktum þess, eða verði veruleg breyting á eignaraðild í félaginu (viðskiptavinarins), er Fossum heimilt að segja upp öllum viðskiptasamningum sem eru í gildi milli aðila, telji Fossar að slíkar breytingar hafi verulega neikvæð áhrif á rekstrargrundvöll/fjárhagsstöðu félagsins/viðskiptavinar eða getu þess/hans til að standa við skuldbindingar sínar.
- 9.2. Viðskiptavinur skal tilkynna Fossum án tafar um slíka ákvörðun. Uppsagnarfrestur skal vera fimmtán (15) dagar frá því Fossar tilkynna viðskiptavini um ákvörðun sína um að segja viðskiptunum upp. Allir samningar skulu þá falla í gjalddaga strax að liðnum uppsagnarfresti og skal fjárhagslegt uppgjör fara fram þá þegar.

10. Tryggingar

- 10.1. Viðskiptavinur kann að vera krafinn um tryggingar sem Fossar meta fullnægjandi til tryggingar skilvísium og skaðlausum greiðslum, hvort sem er vegna einstakra víðskipta, samninga eða allsherjartryggingu.
- 10.2. Viðskiptavinur skuldbindur sig til að undirrita öll skjöl sem nauðsynleg kunna að vera í tengslum við tryggingartöku.
- 10.3. Hverjar þær eignir sem viðskiptavinur afhendir Fossum standa til tryggingar öllum skuldum og öðrum fjárskuldbindingum viðskiptavinar, nú eða síðar, við Fossa, í hvaða formi eða gjaldmiðli sem skuldbindingarnar eru eða verða á hverjum tíma, allt að vali Fossa, og hvort sem um er að ræða höfuðstól, vexti, verðbætur, tap, gengismun, dráttarvexti, innheimtukostnað eða annan kostnað, hverju nafni sem nefnist.
- 10.4. Fossar leggja mat á verðmæti trygginga og hvort þær teljist fullnægjandi. Skal mat Fossa talið gilda enda sé ekki um annað samið sérstaklega. Við mat á tryggingum taka Fossar m.a. mið af markaðsverðmæti viðkomandi eigna og er endurmetið reglulega. Þar sem markaðsverðmæti trygginga getur tekið fyrirvaralausum breytingum, einkum ef tryggingar hafa verið settar í formi fjármálagerninga, er

viðskiptavini ljóst að endurmat getur leitt til þess að krafist verði viðbótartrygginga.

- 10.5. Leggi viðskiptavinur fram innstæðu á bankareikningi sem tryggingu skal reikningurinn handveðsettur Fossum sérstaklega. Leggi viðskiptavinur fram eign á vörslureikningi sem tryggingu skal reikningurinn vera hjá Fossum nema samið sé um annað sérstaklega. Tryggingar viðskiptavinar sem lagðar eru fram í formi rafréfa skulu veðsettar á VS-reikningi viðskiptavinar sem tengdur er vörslureikningi hans hjá Fossum. Leggi viðskiptavinur fram verðbréf á pappírformi sem tryggingu skulu verðbréfin vera í vörslu Fossa. Verði slík bréf (á pappírformi) síðar skráð rafrænni eignarskráningu felst í staðfestingu viðskiptavinar á skilmálum þessum umboð til handa Fossum til þess að stofna VS-reikning í nafni viðskiptavinar, færa bréfin á hann og skrá þau veðsett Fossum.
- 10.6. Ef samningur kveður á um að tryggingarverðmæti skuli ávallt vera yfir ákveðnu lágmarki, hvort heldur sem miðað er við verðmæti veðsins (t.d. handveðs) eða verðmæti þeirra samninga sem þeim er ætlað að tryggja (t.d. afleiðusamninga), og lækki verðmæti trygginga niður fyrir hið tilgreinda lágmark, skal viðskiptavinur leggja fram viðbótartryggingar þannig að umsömdu lágmarki verði náð.
- 10.7. Kveði samningur ekki sérstaklega á um að tryggingarverðmæti skuli ávallt vera yfir ákveðnu lágmarki er Fossum hvenær sem er heimilt að krefja viðskiptavin um frekari tryggingar. Setji Fossar fram kröfu um tryggingar eða viðbótartryggingar skal viðskiptavinur verða við kröfu Fossa innan tveggja (2) bankadaga frá því Fossar hafa sett fram slíka kröfu. Breytingar á markaðsaðstæðum kunna á hinn bóginn að krefjast þess að skemmri frestur sé veittur og er Fossum því heimilt við slíkar aðstæður að setja skemmri frest, jafnvel krefjast trygginga samdægurs, eða stytta áður veittan frest.
- 10.8. Viðskiptavini er óheimilt að framselja, veðsetja eða ráðstafa með öðrum hætti þeim tryggingum sem hann hefur veitt Fossum án fyrirfram samþykkis Fossa.
- 10.9. Kröfur um tryggingar eða viðbótartryggingar geta Fossar sett fram skriflega, í síma, með símbréfi (faxi) eða tölvupósti. Tilkynning þess efnis skal talin send á réttan stað hafi hún verið send á tölvupóstfang/símbréfsnúmer sem viðskiptavinur hefur gefið upp, nema Fossum sé greinilega ljóst að tilkynningin hefur ekki skilað sér. Tilkynning í síma telst tilkynnt þegar hún er komin til vitundar viðskiptavinar.

11. Skuldajöfnun (nettun) samninga

11.1. Um skuldajöfnun gildir eftirfarandi:

- 11.1.1. Ef samningar sem falla undir skilmála þessa fela í sér gagnkvæmar skyldur sem inna á af hendi í sömu greiðslu, á sama degi, t.d. sömu mynt eða sömu tegund verðbréfa, er Fossum heimilt, en ekki skylt, að skuldajafna þannig að einungis greiðist mismunur, ef einhver er.
  - 11.1.2. Ef samningar sem falla undir skilmála þessa fela í sér gagnkvæmar skyldur sem inna á af hendi sama dag en ekki í sömu greiðslu er Fossum engu að síður heimilt, en ekki skylt, að krefjast skuldajöfnunar þannig að einungis greiðist mismunur, ef einhver er. Ef greiðslur eru ekki í sömu mynt eða að sömu tegund geta Fossar umreiknað greiðsluna í krónur eða aðra umsamda mynt áður en til skuldajöfnunar kemur.
  - 11.1.3. Ef skuldbindingar viðskiptavinar samkvæmt samningi sem fellur undir skilmála þessa eru gjaldfelldar geta Fossar skuldajafnað öllum kröfum sínum á hendur viðskiptavini gagnvart sérhverjum kröfum viðskiptavinar vegna viðskiptasambands aðila. Skal þá gera upp hagnað og/eða tap aðila vegna viðskipta aðila í einu lagi og eingöngu mismunur koma til greiðslu, ef einhver er.
  - 11.1.4. Hafi tiltekin fjöldi viðskipta eða viðskipti með óskylda fjármálagerninga fyrir viðskiptavin sama uppgjörsdag, áskilja Fossar sér rétt til að skuldajafna kaup- og sölufjárhæðir viðkomandi fjármálagerninga á uppgjörsdagi og greiða viðskiptavini mismun eða krefja viðskiptavin um mismun.
- 11.2. Um uppgjör samkvæmt þessari grein, þ.e. mat á verðmæti fjármálagerninga og umreikning, fer samkvæmt 12. gr.
- 11.3. Með samþykki skilmála þessara samþykkir viðskiptavinur að kominn sé á skriflegur samningur við Fossa í samræmi við V. kafla laga laga nr. 108/2007 um verðbréfaviðskipti um að skyldur viðskiptavinar og

Fossa samkvæmt samningum um afleiður, sbr. 40. gr. laga nr. 108/2007 um verðbréfavíðskipti, skuli jafnast hver á móti annarri með skuldajöfnun, við endurnýjun, vanefnd, greiðslustöðvun, nauðasamninga eða gjaldprotaskipti og að samningurinn skuli halda gildi sínu að fullu þrátt fyrir ákvæði 91. og 100. gr. laga nr. 21/1991, um gjaldprotaskipti o.fl.

12. Vanefndir og gjaldfellingar- og fullnustuheimildir

- 12.1. Vanefni viðskiptavinnur skuldbindingar sínar samkvæmt skilmálum þessum, viðskiptum eða samningum sem gerðir eru á grundvelli þeirra, án þess að slík vanefnd teljist veruleg, hefur viðskiptavinnur tvo (2) bankadaga til að leiðrétta þau atvik sem leiddu til umræddrar vanefndar. Skal sá frestur teljast frá þeim tíma sem vanefnd varð.
- 12.2. Vanefni viðskiptavinnur skuldbindingar sínar verulega samkvæmt samningsskilmálum þessum, viðskiptum eða samningum gerðum á grundvelli þeirra að mati Fossa er Fossum heimilt, en ekki skylt, að selja fjármálagerninga í heild eða hluta, gjaldfella samninga aðila í heild eða hluta eða loka þeim fyrirvaralaust. Með gjaldfellingu er átt við að lokadagur samnings er færður fram á gjaldfellingardag. Lokun með móttæðum samningi sem eyðir heildarmarkaðsáhættu skal fara fram á eðlilegu gengi miðað við markaðsgengi, markaðsþvexti og kjör viðskiptavinnar á þeim tíma. Við útreikning á hagnaði/tapi er tekið mið af markaðsaðstæðum á gjaldfellingardegi.
- 12.3. Neðangreind tilvik, án þess að um tæmandi talningu sé að ræða, skulu ávallt skoðast sem veruleg vanefnd á skyldum viðskiptavinnar í framangreindum skilningi:
- 12.3.1. Ef viðskiptavinnur hefur ekki bætt úr vanefnd innan tveggja (2) bankadaga, sbr. 12.1. gr.
- 12.3.2. Ef viðskiptavinnur er í vanskilum við Fossa með aðrar skuldbindingar en þær sem falla undir skilmála þessa og hefur ekki bætt úr þeim innan tveggja (2) bankadaga frá því að vanskil hófust eða er ítrekað í vanskilum við Fossa.
- 12.3.3. Ef viðskiptavinnur sendir Fossum ekki staðfestingu á viðskiptum innan 7 daga frá dagsetningu hans eða fyrir gjalddaga ef hann er innan þeirra tímamarka.
- 12.3.4. Ef viðskiptavinnur leggur ekki fram fullnægjandi tryggingar eða viðbótartryggingar innan tilskilins frests, sbr. 10. gr.
- 12.3.5. Ef viðskiptavinnur er dæmdur til greiðslu peningaskuldar sem færð er í vanskilaskrá, gert er fjárnám hjá viðskiptavinni, hann óskar eftir greiðslustöðvun, nauðasamningi eða samningum við almenna kröfuhafa um niðurfellingu skulda í heild eða að hluta, lögð er fram beiðni um gjaldprotaskipti (eða lög heimila eða gera kröfu um að slík beiðni sé lögð fram), beiðni er lögð fram um nauðungarsölu eigna viðskiptavinnar, lánveitandi bregst við greiðsluvanda viðskiptavinnar með því að veita skuldbreytingalán, fresta greiðslum á lánum eða lengja lánstíma eða fjárhag viðskiptavinnar er þannig háttáð að verulegar líkur eru á því að hann muni ekki geta staðið við skuldbindingar sínar samkvæmt skilmálum þessum eða önnur atvik svipuð eða sambærileg þeim sem að framan greinir eiga sér stað.
- 12.3.6. Ef viðskiptavinnur vanrækir upplýsingaskyldur sínar samkvæmt skilmálum þessum eða veitir rangar eða ófullnægjandi upplýsingar.
- 12.3.7. Inni viðskiptavinnur ekki greiðsluskyldu sína af hendi á uppgjörstæði verðbréfs, samnings eða fjármálagernings.
- 12.3.8. Viðskiptavinnur sannar ekki á sér deili með því að leggja fram þau skjöl og skilríki sem nauðsynleg eru, sbr. 8. gr. laga nr. 64/2006 um aðgerðir gegn peningapvætti og fjármögnun hryðjuverka
- 12.4. Fossar tilkynna viðskiptavinni um það þegar skuldbinding hans hefur verið gjaldfelld eða samningi/samningum lokað vegna verulegra vanefnda. Slík tilkynning skal send í samræmi við grein 14.2. gr.
- 12.5. Komi til skuldajöfnunar, gjaldfellingar eða lokunar samnings/samninga annast Fossar útreikning á hagnaði/tapi viðskiptavinnar af viðeigandi samningi/samningum sem og á markaðsverðmæti trygginga, sbr. 12.6. gr. Fossar skulu senda viðskiptavinni þann útreikning í samræmi við grein 14.2.
- 12.6. Séu skuldbindingar viðskiptavinnar gjaldfelldar hafa Fossar fulla heimild til, án frekari fyrirvara, að leita fullnustu fyrir öllum kröfum sínum, á hvern þann hátt sem félagið kys, m.a. að leita fullnustu fyrir kröfum sínum í þeim tryggingum sem viðskiptavinnur hefur sett (m.a. á grundvelli haldsréttar samkvæmt grein 7).

Er Fossum í sjálfsvald sett hvort leitað er fullnustu í öllum tryggingum sem settar hafa verið eða einungis hluta þeirra og þá í hvaða röð það er gert. Þannig er Fossum m.a. heimilt:

- 12.6.1. að ganga að veðsettu reiðufé,
  - 12.6.2. að láta selja hið veðsetta nauðungarsölu til fullnustu á skuldinni án undangengins dóms, sáttar eða aðfarar samkvæmt 6. gr. laga nr. 90/1991, um nauðungarsölu, að því marki sem þörf er á til að Fossar fái fullnaðargreiðslu eða
  - 12.6.3. að selja á markaði eða taka til sín hluti að eigin vali að því marki sem þörf er á til fullnustu á kröfum Fossa. Skal verð þeirra þá miðað við markaðsverð hlutanna á þeim degi er Fossar ákveða að nýta sér heimildina. Við mat á markaðsverðmæti fjármálagerninga sem skráðir eru í kauphöll skal miðað við lokaverð í viðkomandi kauphöll daginn áður en matið fer fram. Hafi verðmyndum þann dag verið óeðlileg að mati Fossa er heimilt að miða verðmatið við lokaverð fleiri bankadaga og taka tillit til veltu bréfanna einstaka daga. Við mat á markaðsverðmæti óskráðra bréfa skulu Fossar framkvæma verðmat og taka mið af því verði sem leiðandi fjármálafyrirtæki, sem eiga viðskipti við Fossa með viðkomandi bréf, greiða fyrir þau.
- 12.7. Komi til þess að viðskiptavinur vanefni skyldur sínar við Fossa verulega samþykkir viðskiptavinur að Fossar hafi fullt og ótakmarkað umboð til að framselja fjármálagerninga viðskiptavinar, kvitta fyrir allar greiðslur og framkvæma allt það sem með þarf og Fossar álita sér hagkvæmt. Verði þörf á frekari atbeina viðskiptavinar til að aðilaskipti að fjármálagerningum geti farið fram, t.d. með afhendingu hvers konar nauðsynlegra gagna, skuldbindur viðskiptavinur sig til að gera allar nauðsynlegar ráðstafanir í því efni og sinni viðskiptavinur því ekki, er Fossum heimilt að leita aðstoðar sýslumanns og dómstóla til að láta framkvæma það, sem viðskiptavinur sinnir ekki.
  - 12.8. Fossum er heimilt en ekki skylt að umreikna kröfur í erlendri mynt yfir í íslenskar krónur á gjaldfellingardegi, eða eftir atvikum á gjalddaga kröfu, eða síðar. Skal í slíkum tilvikum miðað við skráð kaupgengi Seðlabanka Íslands kl. 11.00 á uppgjörstegi.
  - 12.9. Viðskiptavinur skal greiða dráttarvexti af kröfu Fossa frá og með gjaldfellingardegi í samræmi við neðangreint:
    - 12.9.1. Fjárhæð gjaldfelldrar eða gjaldfallinnar kröfu skal bera dráttarvexti í samræmi við ákvæði 1. mgr. 6. gr. laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu frá gjalddaga til greiðsludags. Gildir einu hvort fjárhæð kröfu er í íslenskum krónum, erlendum myntum eða Fossar hafa ákveðið að umbreyta fjárhæðinni yfir í íslenskar krónur. Hafi sérstaklega verið samið um dráttarvexti í samningi um viðskipti skulu ákvæði þess samnings ganga frammar framangreindu. Ógreiddir dráttarvextir leggjast við höfuðstól skuldarinnar á 12 mánaða fresti, í fyrsta sinn 12 mánuðum eftir fyrsta dag vanskila.
  - 12.10. Komi til vanefnda af hálfu viðskiptavinar á skyldum hans, skuldbindur viðskiptavinur sig til þess að greiða Fossum auk vaxta og/eða dráttarvaxta allan kostnað sem Fossar leggja út fyrir vegna vanefndanna, málsóknar eða annarra réttargjalda, lögmannspóknunar eða öðru er Fossum ber að greiða, svo og annan lögfræðilegan kostnað vegna innheimtu samkvæmt skilmálum þessum, auk kostnaðar samkvæmt gjaldskrá.
  - 12.11. Í þeim tilfellum þar sem framangreindar ráðstafanir duga ekki til að greiða allar kröfur Fossa gagnvart viðskiptavini, skuldbindur viðskiptavinur sig til að greiða að fullu allan mismun þeirra krafna sem ógreiddar eru.

13. Ábyrgð á samningum, skaðleysisfirlýsing, force majeure

- 13.1. Með samþykki sínu lýsir viðskiptavinur því yfir að honum er ljóst að þau viðskipti sem hann kann að eiga við Fossa og sem falla undir skilmála þessa geta verið sérstaklega áhættusöm. Ber viðskiptavini því að afla sér ráðgjafar utanaðkomandi sérfræðinga telji hann hennar þörf. Óski viðskiptavinar eftir álit starfsmanna Fossa og láti þeir álit í té á grundvelli slíkrar óskar, er áréttað að það álit sem starfsmenn kunna að láta honum í té á grundvelli slíkrar beiðni er eingöngu skoðun viðkomandi starfsmanns á þeim tíma og getur breyst án fyrirvara.
- 13.2. Viðskiptavinur gerir sér grein fyrir að í viðskiptum Fossa sem falla undir skilmálana felst hvorki

viðskiptavakt né eignastýring fyrir viðskiptavin. Af því leiðir að Fossar ábyrgjast ekki tilkynningar til viðskiptavinar um stöðu samninga eða lokun þeirra við ákveðin mörk, nema samið sé sérstaklega um slíkt með þeim sérstöku og almennu fyrirvörum sem kunna að gilda hverju sinni. Það er því alfarið á ábyrgð viðskiptavinar að fylgjast með stöðu og þróun þeirra samninga sem hann hefur gert við Fossa.

- 13.3. Fossar bera ekki ábyrgð á beinu eða óbeinu tjóni eða tapi viðskiptavinar vegna breytinga á gengisþróun í kjölfar gjaldfellingar, t.d. ef viðskiptavinur hefði hagnast á gengisþróun ef ekki hefði komið til gjaldfellingar.
- 13.4. Þar sem markaðsaðstæður geta breyst mjög á skömmum tíma geta Fossar ekki ábyrgst að unnt sé að afgreiða fyrirmæli viðskiptavinar um gerð samnings eða viðskipta á umbeðnu gengi. Fossar bera ekki ábyrgð á því tjóni eða tapi sem viðskiptavinur kann að verða fyrir við það að beiðni um gerð samnings eða einstök viðskipti séu afgreidd á óhagstæðara gengi en fyrirmæli gerðu ráð fyrir, t.d. vegna gengisþróunar á þeim tíma sem það tekur að afgreiða beiðnina.
- 13.5. Fossar bera ekki ábyrgð á því ef viðskiptavinur vanefnir skyldur sínar gagnvart Fossum og Fossar ganga þar af leiðandi að tryggingum eða beita þeim ákvæðum sem eru félaginu heimilar og tryggingar eru seldar eða gengið að þeim að öðru leyti á lægra verði eða gengi en viðskiptavinur kann að hafa gert ráð fyrir.
- 13.6. Fossar bera ekki ábyrgð á beinu eða óbeinu tjóni eða tapi er viðskiptavinur kann að verða fyrir ef skattur sem taka á af viðskiptavini er ekki tekinn eða ranglega tekinn. Verði lagður skattur og/eða opinber gjöld á samning eða einstök viðskipti sem falla undir skilmála þessa skal viðskiptavinur greiða þau viðbótargjöld.
- 13.7. Fossar bera ekki ábyrgð á beinu eða óbeinu tjóni eða tapi er viðskiptavinur kann að verða fyrir sem orsakast beint eða óbeint vegna bilunar í tækjum eða tölvubúnaði Fossa eða af öðrum hliðstæðum orsökum, s.s. við notkun á póstkerti, síma, telexi, símbréfi(faxi) eða tölvupósti. Þá eru Fossar ekki ábyrgir fyrir tjóni eða tapi sem orsakast beint eða óbeint vegna upplýsinga eða aðgerða þriðja aðila.
- 13.8. Fossar bera ekki ábyrgð á beinu eða óbeinu tjóni eða tapi sem stafar af óviðráðanlegum atvikum (e. force majeure), s.s. stríði eða yfirvofandi stríðsátökum, hryðjuverkum, náttúruhamförum, verkfalli, verkbanni, lokunum landamæra eða viðskipta- eða hafnbanni.
- 13.9. Verði veruleg breyting á viðskiptakjörum Fossa vegna atvika sem honum verður ekki kennt um, svo sem vegna breytinga á lánamörkuðum, ákvarðana stjórnvalda, styrjalda, kjarnorkuslysa eða annarra atvika sem talin verða falla undir force majeure tilvik þannig að Fossum verði ómögulegt að afla lánsfjár til fjármögnunar á verðbréfi viðskiptum eða samningum, sem undir skilmála þessa falla, á sambærilegum kjörum og gengið var út frá við samningsgerð, geta Fossar, að undangenginni tilkynningu til viðskiptavinar gjaldfellt eftirstöðvar lána eða fært lokadag samnings fram með sjö daga fyrirvara. Sama gildir verði verulegar breytingar til hins verra á viðskiptakjörum ríkissjóðs á erlendum lánamörkuðum.
- 13.10. Fossar bera ekki ábyrgð á beinu eða óbeinu tjóni eða tapi sem stafar af atburðum sem eru stjórnmalalegs, félagslegs, fjármálalegs eða efnahagslegs eðlis og eru líkleg til að koma í veg fyrir, rjúfa eða trufla að hluta eða öllu leyti þá þjónustu er Fossar veita, jafnvel þó að slíkir atburðir flokkist ekki undir óviðráðanleg atvik.
- 13.11. Fossar bera hvorki ábyrgð á að fjármálagerningur beri þá ávöxtun sem Fossar eða viðskiptavinur hefur væntingar um, né heldur að þróun gjaldmiðla verði með þeim hætti er aðilar kunna að gera sér vonir um. Þá bera Fossar ekki ábyrgð á því ef ekki er hægt að kaupa eða selja fjármálagerninga þá eða gjaldeyri er viðskiptavinur hefur óskað kaupa eða sölu á, á því verðbili er viðskiptavinur hefur óskað eftir.

14. Viðskiptayfirlit og upplýsingagjöf

- 14.1. Fossar skulu senda viðskiptavininum viðskiptanótu um sérhver verðbréfi viðskipti sem Fossar framkvæma fyrir viðskiptavin á grundvelli þessara samningsskilmála eins fljótt sem auðið er eftir framkvæmd viðskiptanna. Fossar senda slíka tilkynningu á varanlegum miðli, nema óskað sé eftir að fá hana senda með bréfpósti. Hafi viðskiptavinur ekki gert skriflegar athugasemdir við viðskiptanótu eða yfirlit innan fimmtán (15) daga frá dagsetningu þeirra líta Fossar svo á að þau hafi að geyma réttar upplýsingar, nema

um augljósar villur sé að ræða. Komi villur í ljós skulu þær leiðréttar og tilkynning send þess efnis.

- 14.2. Komi til gjaldfellingar sammings, eða viðskiptavinur vanefnir greiðslu á gjalddaga, skulu Fossar senda viðskiptavini tilkynningu um útreikning félagsins á greiðsluskyldunni og eftir atvikum verðmæti trygginga sem gengið hefur verið að. Tilkynningin skal send innan tuttugu og eins (21) dags frá gjalddaga, gjaldfellingu eða þeim degi sem gengið var að tryggingu.
- 14.3. Viðskiptavini er skylt að tilkynna Fossum þegar í stað um allt það er kann að hafa áhrif á viðskiptasamband aðila, þ. á m. um allar fyrirliggjandi eða fyrirsjáanlegar vanefndir eða öll atvik er leitt gætu til vanefnda, hvort sem er samkvæmt skilmálum þessum eða öðrum skilmálum eða samningum milli aðila. Þá er viðskiptavini skylt að tilkynna Fossum ef hann er eða verður innherji í félagi sem skráð er á markaði eða ef aðrar sambærilegar ástæður takmarka heimild viðskiptavinar til að eiga viðskipti með ákveðna fjármálagerninga.
- 14.4. Viðskiptavinur skal hvenær sem Fossar óska þess, afhenda Fossum hverjar þær upplýsingar sem félagið telur nauðsynlegt að afla og lúta að fjárhagsstöðu viðskiptavinar og/eða þekkingu og reynslu hans af viðskiptum.
- 14.5. Viðskiptavinur lýsir því yfir með sérhverjum beiðnum er varða erlenda fjármálagerninga að allir erlendir fjármálagerningar sem hann, eða aðrir í hans umboði, kann að eiga viðskipti með fyrir milligöngu Fossa tilheyra honum persónulega og að hann teljist raunverulegur eigandi þeirra (e. beneficial owner).
- 14.6. Við andlát viðskiptavinar eða slit, sé hann lögaðili, skal gera Fossum viðvart og skal þar til bær aðili upplýsa Fossa um ráðstöfun réttinda og skyldna viðskiptavinar. Hafi Fossar ekki fengið upplýsingar frá slíkum aðila innan fimm (5) bankadaga frá andláti eða sliti viðskiptavinar skulu áður gefnar upplýsingar, t.d. um heimildir til að koma fram fyrir hönd viðskiptavinar, teljast réttar auk þess sem Fossum er þá heimilt, en ekki skylt, að gjaldfella og/eða loka samningi/samningum viðskiptavinar við Fossa. Bera Fosar enga ábyrgð á tjóni sem kanna að verða vegna þessa. Fossar áskilja sér jafnframt rétt til að neita að fylgja fyrirmælum ef minnsta óvissa er um það hver skuli hafa rétt til að taka ákvarðanir varðandi réttindi og skyldur viðskiptavinar eftir andlát eða slit hans og bera Fossar enga ábyrgð vegna tjóns sem stafa kann af því.
- 14.7. Með staðfestingu þessara skilmála lýsir viðskiptavinur því yfir að Fossum er heimilt að eiga öll samskipti við viðskiptavin skriflega, í síma, með símbrefi (faxi), tölvupósti eða í gegnum aðgangsstýrða þjónustusiðu viðskiptavinar á heimasíðu Fossa eða í gegnum heimasíðu Fossa. Viðskiptavinur samþykkir áhættuna sem felst í rafrænu samskiptaformi m.a. hættuna á því að tölvupóstur komist ekki til skila á réttum tíma og mögulega hættu á því að trúnaði verði stefnt í hættu með slíku samskiptaformi. Samskipti skulu talin hafa átt sér stað hafi beiðni um að framkvæma tiltekin viðskipti borist í gegnum tölvupóstfang eða símbref sem viðskiptavinur hefur gefið upp, nema Fossum sé greinilega ljóst að upplýsingar hafi ekki skilað sér, t.d. með svarpósti þess efnis að netfang sé ekki lengur virkt. Viðskiptavinur samþykkir með staðfestingu skilmála þessa að uppgengið tölvupóstfang er tölvupóstfang viðskiptavinar sem hann skoðar daglega og les tölvupósta sem þangað berast.
- 14.8. Viðskiptavinur ber ábyrgð á því ef netþjónn/símbrefstæki hans kemur ekki tölvupósti/símbrefi til skila, t.d. vegna bilana í tölvukerfi/símbrefstæki. Viðskiptavinur skal tilkynna Fossum um leið og breyting verður á heimilisfangi hans, síma, tölvupóstfangi eða öðrum sambærilegum upplýsingum. Skrifleg beiðni telst móttækin þegar hún er lesin af starfsmanni Fossa.
- 14.9. Fossar senda viðskiptavinum frekari yfirlit og upplýsingar um veitta þjónustu eftir því sem lög mæla fyrir eða viðskiptavinur óskar eftir á varanlegum miðli.
- 14.10. Með staðfestingu sinni á skilmálum þessum lýsir viðskiptavinur því yfir að Fossum sé heimilt að miðla upplýsingum er varða viðskiptavin sérstaklega s.s. breytingar/uppfærsla á reglum um bestu framkvæmd, stefnu gegn hagsmunaaárekstrum og breytingum á þessum skilmálum með tilkynningu á heimasíðu Fossa eða á varanlegum miðli. Viðskiptavinur getur fengið slík gögn með bréfpósti óski hann sérstaklega eftir því.

15. Aðgerðir gegn peningapvætti og fjármögnun hryðjuverka

- 15.1. Til að uppfylla ákvæði laga um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 64/2006, ber Fossum skylda til að afla upplýsinga um viðskiptavin. Ef viðskiptavinur er einstaklingur og hefur við samþykkt skilmála þessara ekki áður stofnað til viðskipta hjá Fossum skal hann sanna á sér deili með því að fylla út og undirrita eyðublað um upphaf viðskipta og afhenda umbeðin gögn. Þá skal viðskiptavinur, ef hann er lögaðili og hefur við samþykkt skilmála þessara ekki áður stofnað til viðskipta hjá Fossum, sanna á sér deili með því að fylla út og undirrita eyðublað um upphaf viðskipta fyrir lögaðila og afhenda umbeðin gögn. Þ.m.t. upplýsingar um starfsemi og hverjir hafi heimild til að skuldbinda lögaðilann gagnvart Fossum. Þeir sem hafa heimild til að skuldbinda viðskiptavin skulu sanna á sér deili með framvísun persónuskilríkja.
- 15.2. Fosstar áskilja sér jafnframt rétt til að krefjast frekari gagna um viðskiptavin og þá fjármuni sem hann hyggst vera með í vörslu hjá Fossum eða stunda viðskipti með við Fossa.
- 15.3. Með samþykki skilmálana staðfestir viðskiptavinur að þeir fjármunir sem hann afhendir Fossum eru í hans eigu. Óski hann eftir, við stofnun viðskipta eða síðar, að leggja fram fjármuni í eigu annarra skal hann tilkynna Fossum um slíkt skriflega og geta Fosstar þá krafist allra nauðsynlegra gagna í því sambandi. Hið sama gildir ef breytingar verða á þeim upplýsingum eða gögnum sem viðskiptavinur afhendir Fossum samkvæmt framanrituðu.
- 15.4. Að öðru leyti vísast til reglna Fossa um aðgerðir gegn peningabætti.

16. Uptaka símtala, geymsla og vistun gagna

- 16.1. Til að tryggja öryggi viðskiptavinar og Fossa og sem tæki til að leiðrétta hugsanlegan misskilning, er viðskiptavini kunnugt um að viðskiptasímtöl við Fossa kunna að vera hljóðrituð án sérstakrar tilkynningar í hvert sinn, enda staðfestir viðskiptavinur með samþykki skilmála þessara að honum er ótvírætt kunnugt um að slíkt kunni að vera gert. Hið sama gildir um samtöl í gegnum Skype for Business.
- 16.2. Símaupptökur er gerðar í samræmi við heimild í 48. gr. laga nr. 81/2003 um fjarskipti.
- 16.3. Með staðfestingu sinni á skilmálum þessum samþykkir viðskiptavinur að upptökur kunni að vera lagðar fram í dómsmáli og/eða notaðar sem sönnunargagn í öðrum tilvikum ef upp kemur ágreiningur um hvað aðilum fór á milli, svo sem um forsendur og/eða framkvæmd viðskipta. Að öðru leyti skulu Fosstar fara með upptökur líkt og með aðrar upplýsingar er lúta þagnarskyldu, sbr. 58. til 60. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki.

17. Persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga

- 17.1. Fossum er nauðsynlegt og ber lagaskylda til að vinna persónuupplýsingar um viðskiptavini sína til að gegna hlutverki sínu sem fjármálafyrirtæki og tryggja öryggi í fjármálaþjónustu. Fosstar bera almennt ábyrgð á vinnslu og meðferð persónuupplýsinga. Þær upplýsingar sem um ræðir eru m.a. nafn, kennitala, heimilisfang og upplýsingar um einstök viðskipti viðskiptavinar.
- 17.2. Með því að samþykkja skilmála þessa heimilar viðskiptavinur Fossum að vinna persónuupplýsingar um viðskiptavin. Við vinnslu persónuupplýsinga er aðgangur takmarkaður við þá starfsmenn Fossa sem hann þurfa starfs sins vegna.
- 17.3. Viðskiptavinur á samkvæmt lögum um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga rétt á vitneskju um þær persónuupplýsingar sem unnið er með eða hefur verið unnið með hjá Fossum. Einnig á hann rétt á að rangar eða villandi persónuupplýsingar séu leiðréttar eða að þeim sé eytt.
- 17.4. Að öðru leyti vísast til verklagsreglna Fossa um meðferð upplýsinga um viðskiptavini.

18. Trúnaður og óhlutdrægni

- 18.1. Fossum ber að gæta fyllsta trúnaðar gagnvart viðskiptavini um öll viðskipti hans við Fossa og önnur atriði er varða hann og leynt á að fara samkvæmt lögum og eðli máls, nema að dómari úrskurði að skylt sé að

veita upplýsingar fyrir dómi, til lögreglu eða annarra sem kröfu gera um það.

- 18.2. Samkvæmt lögum nr. 108/2007 um verðbréfavíðskipti skulu Fossar gera ákveðnar upplýsingar um tiltekin víðskipti opinberar. Með staðfestingu þessara skilmála samþykkir víðskiptavinur að Fossum sé heimilt að gera þessar upplýsingar opinberar. Samkvæmt reglum ýmissa ríkja getur Fossum verið skylt, að viðlagðri refsíabyrgð og missir atkvæðisréttar, að upplýsa um raunverulega eigendur hlutabréfa í almenningshlutafélögum hvort sem flöggunarmörkum er náð eða ekki. Óski víðskiptavinar eftir að eiga víðskipti á slíkum mörkuðum felst í slíkri beiðni jafnframt heimild til handa Fossum og vörsluaðilum hans til að upplýsa viðkomandi kauphöll eða hlutaskrá um eignarhaldið.
- 18.3. Víðskiptavini er ljóst að Fossum er skylt að gæta fyllstu óhlutdrægni gagnvart víðskiptavini í starfsemi sinni lögum samkvæmt og ber ávallt að haga störfum sínum þannig að víðskiptavinur njóti jafnræðis í víðskiptum varðandi öll atriði er máli skipta eins og fram kemur í stefnu Fossa um hagsmunaárekstra. Stefnu Fossa gegn hagsmunaárekstrum má nálgast á heimasíðu Fossa. Víðskiptavinur getur jafnframt óskað eftir að fá stefnuna senda til sín með bréfpósti.

19. Ýmis ákvæði

- 19.1. Skilmálar þessir og þeir samningar sem gerðir eru á grundvelli þeirra lúta íslenskum lögum. Komi upp ágreiningur við túlkun skilmála þessara eða samninga gerða á grundvelli þeirra skal dómsmál um ágreininginn rekið fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur. Víðskiptavini er ljóst að honum er heimilt að skjóta ágreiningi til úrskurðarnefndar um víðskipti við fjármálafyrirtæki.
- 19.2. Öll samskipti milli Fossa og víðskiptavinar vegna víðskipta sem þessir skilmálar taka til, skulu fara fram á íslensku eða ensku.
- 19.3. Fossar áskilja sér rétt til að fella skilmála þessa úr gildi, bæta við þá eða breyta hvenær sem er. Verði slíkt gert verður það tilkynnt víðskiptavini á varanlegum miðli eða með tilkynningu á heimasíðu félagsins. Víðskiptavinur getur jafnframt óskað eftir að fá slíkar breytingar sendar til sín með bréfpósti. Haldi víðskiptavinur áfram víðskiptum eftir að breyttir skilmálar hafa tekið gildi telst hann samþykkur breytingunum og gilda þá skilmálarnir svo breyttir um víðskipti víðskiptavinar og Fossa.
- 19.4. Samningsskilmálum þessum er ekki ætlað að veita viðurkenndum gagnaðilum og fagfjárfestum ríkari vernd en þeim er veitt samkvæmt lögum og reglum. Í þeim tilvikum þar sem samningsskilmálar þessir ganga lengra en sú vernd sem þess konar víðskiptavinum er veitt samkvæmt lögum og reglum, skulu ákvæði laga og reglna gilda.
- 19.5. Víðskiptavinur getur ekki framselt réttindi sín eða skyldur samkvæmt skilmálum þessum eða samningum sem gerðir eru á grundvelli hans nema með skriflegu samþykki Fossa. Fossum er heimilt að framselja réttindi sín og skyldur samkvæmt samningi þessum í heild eða að hluta til annars fjármálafyrirtækis í skilningi laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Við þær aðstæður og í þeim tilgangi er Fossum heimilt að afhenda samning þennan og aðra samninga milli aðila og litið skal svo á að samkvæmt skilmálum þessum séu uppfyllt skilyrði 60. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki um að víðskiptavinur sé samþykkur miðlun trúnaðarupplýsinga um sig.

20. Skilgreiningar

- 20.1. Eftirfarandi skilgreiningar eru notaðar í skilmálum þessum, sem og öðrum víðskiptum sem framkvæmd eru og falla undir gildissvið skilmálanna:

Bankadagur merkir virkur dagur þegar bankar eru almennt opinir á Íslandi og í þeim fjármálamiðstöðvum fyrir þá fjármálagæringa sem tilgreindir eru í samningi.

Bankadagsregla skal tilgreind í samningi. Hún lýsir því hvernig samningsbundnir gjalddagar færast ef þeir lenda ekki á bankadegi fyrir viðkomandi gjaldmiðil. Bankadagsreglurnar eru sem hér segir:

- (a) Næsti bankadagur á eftir. Gjaldnagi samkvæmt samningi færast yfir á þann bankadag sem næstur kemur á eftir þeim degi sem tilgreindur er þegar sá tilgreindi dagur er ekki bankadagur.
- (b) Næsti bankadagur á eftir með undantekningu. Gjaldnagi samkvæmt samningi færast yfir á þann

bankadag sem næstur kemur á eftir þeim degi sem tilgreindur er þegar sá tilgreindi dagur er ekki bankadagur nema sú tilfærsla hafi í för með sér að gjalddaginn flytjist yfir í næsta mánuð. Við slík skilyrði flyst gjalddaginn yfir á þann bankadag sem næstur er á undan þeim degi sem tilgreindur er í samningi.

(c) Næsti bankadagur á undan. Gjalddagi samkvæmt samningi færast yfir á þann bankadag sem næstur er á undan þeim degi sem tilgreindur er þegar sá tilgreindi dagur er ekki bankadagur.

Fjármálagerningur merkir:

- (a) framseljanleg verðbréf.
- (b) peningamarkaðsskjöl.
- (c) hlutdeildarskírteini fyrirtækja um sameiginlega fjárfestingu.
- (d) afleiður, framvirkir samningar, valréttarsamningar o.s.frv.

Fjárfestingaráðgjöf merkir persónulegar ráðleggingar til viðskiptavinar í tengslum við fjármálagerninga, hvort sem er að frumkvæði viðskiptavinar eða þess sem þjónustuna veitir.

Samningsdagur er sá dagur þegar Fossar staðfesta þau viðskipti og þau kjör sem viðskiptavinur hefur óskað eftir.

Vaxtatímabil er sá daga- eða mánaðafjöldi sem vaxtaútreikningur er miðaður við hverju sinni. Vextir eru reiknaðir frá og með fyrsta degi hvers vaxtatímabils og fram að síðasta degi tímabilsins. Fyrsta vaxtatímabil samnings hefst á fyrsta vaxtadegi samningsins og endar á fyrsta gjalddaga vaxta. Hvert vaxtatímabil sem á eftir fer hefst á gjalddaga vaxta þess tímabils sem næst er á undan og endar á næsta gjalddaga vaxta. Síðasta vaxtatímabilið endar á lokadegi samningsins.

Gjalddagi vaxta og vaxtagreiðsla. Gjalddagi vaxta er á síðasta degi vaxtatímabils. Bankadagsreglur gilda um gjalddaga vaxta. Þetta á einnig við um gjalddaga vaxta í lok samningstíma.

Fyrsti vaxtadagur er fyrsti dagur fyrsta vaxtatímabils.

Dagareglur við útreikning vaxta (hlutfallslegur dagafjöldi): Tilgreina skal í samningi hvernig vextir skulu reiknaðir. Hægt er að beita fleiri en einni aðferð í sama samningi. Helstu aðferðirnar eru þessar:

- (a) A/365: Fjöldi almanaksdaga á móti 365. Vaxtafótur er margfaldaður með fjölda almanaksdaga í hverju vaxtatímabili og deilt í þann dagafjölda með 365.
- (b) A/360: Fjöldi almanaksdaga á móti 360. Vaxtafótur er margfaldaður með fjölda almanaksdaga í hverju vaxtatímabili og deilt í þann dagafjölda með 360.
- (c) 30/360: 30 dagar á móti 360. Vaxtafótur er margfaldaður með fjölda daga í hverju vaxtatímabili miðað við að hver mánuður teljist 30 dagar og deilt í þann dagafjölda með 360.
- (d) 30E/360: Evró-skuldabréfareglan. Vaxtaútreikningur byggist á því að árið sé 12 mánuðir þar sem hver er með 30 dögum, þó þannig að ef síðasti dagur vaxtatímabils fellur á síðasta dag febrúarmánaðar fær febrúar ekki 30 daga heldur hinn raunverulega dagafjöldi mánaðarins. Deilt er í dagafjöldann með 360.

REIBOR: Með REIBOR (Reykjavík Inter Bank Offered Rate) vöxtum er átt við meðalvexti millibankaútlána í íslenskum krónum á millibankamarkaði í Reykjavík, eins og þeir eru birtir af Seðlabanka Íslands milli kl. 11:15 og 11:30 að staðartíma dag hvern í Reykjavík.

LIBOR: Með LIBOR (London Inter Bank Offered Rate) vöxtum er átt við vexti á millibankamarkaði í London eins og þeir eru auglýstir kl. 11:00 að staðartíma í London á BBA-síðu Reuters.

Varanlegur miðill merkir sérhver ráðstöfun sem gerir viðskiptavini kleift að geyma upplýsingar, sem beint er til hans, óbreyttar þannig að hann geti afritað þær og flett upp í þeim í tiltekinn tíma, þ.á m. er tölvupóstur.

Samþykkt af stjórn Fossa markaða hf. hinn 27. nóvember 2015

sign

Sigurbjörn Þorkelsson

sign

Kolbeinn Arinbjarnarson

sign

Andri Guðmundsson